

Sprawozdanie z działalności Muzeum Ziemi Krajeńskiej w 2015 roku

Muzeum Ziemi Krajeńskiej działa w oparciu o statut uzgodniony z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Nadrzędnym celem działalności jest „trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwienie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.” Obszar zainteresowań działalności kierunkuje nazwa placówki, obejmuje on Ziemię Krajeńską, ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Nakło nad Notecią. W praktyce oprócz Gminy Nakło nad Notecią staramy się również gromadzić zabytki dotyczące sąsiadujących gmin – Mrocza i Sadki.

Muzeum Ziemi Krajeńskiej powstało w 1964 roku. od tego czasu zgromadziło 4938 eksponatów i zaprezentowało kilkaset wystaw. Stały wzrost liczby muzealiów z jednej strony niezwykle cieszy, z drugiej przysparza bardzo dużo kłopotów z ich przechowywaniem. Magazyn zbiorów to raptem 1/5 parteru budynku. Jest on niemal w 100% wypełniony. Obecnie trwają prace nad wydzieleniem części biblioteki na potrzeby magazynu zbiorów z działu Dokumenty, druki, korespondencje, jednak jest to działanie doraźne i w najbliższym czasie znów pojawi się problem braku miejsca w magazynie.

Muzeum jest inicjatorem i realizatorem wielu działań kulturalnych, artystycznych, dokumentuje i chroni dziedzictwo materialne Nakła i Krajny, organizuje zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży.

I. WYSTAWY:

1. *50 lat Muzeum Ziemi Krajeńskiej*
2. *Świat z papieru*
3. *Na obiad i do kawy. Szkło, porcelana i fajans ze zbiorów Muzeum Ziemi Krajeńskiej*
4. *Symbole Narodowe*
5. *Światło na końcu świata – fotografie Krzysztofa Koniecznego*
6. *10 lat wręczenia sztandaru batalionowi logistycznemu Ziemi Nakielskiej*
7. *Pastelą i pędzlem – twórczość Zygmunta Szota*
8. *Józef Giersz. Nakielski medalier*
9. *Malowane światłem – Krzysztof Kamil i Wawrzyniec Bogdan Przygoda*
10. *Dzieło? Antydzieło? – Kicz*
11. *Portret damy*
12. *Wystawa z okazji rocznic nakielskich chórów*
13. *Rycerstwo w miniaturze ze zbiorów Adama Dziwałtowskiego-Gintoft*
14. *Dowód niepamięci*
- 15.

II. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA:

- konkurs historyczny „Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 na Krajnie i Pałukach na tle wydarzeń międzynarodowych”
- konkurs plastyczny „Moje spotkania z zabytkami” pod patronatem Sławomira Napierały Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Na konkurs wpłynęło 6 prac w kategorii młodzieży i 4 prace w kategorii osób dorosłych.
- Konkurs na tradycyjną ozdobę choinkową.
- w czasie zimowych ferii zajęcia dla dzieci „Świat z papieru” – w warsztatach uczestniczyło 15 dzieci
- zajęcia w szkołach w Paterku, Anielinach, GCK w Sadkach, Ognisku Wychowawczym w Nakle, przedszkolach nr 3 i Katolickim
- w Muzeum mieścił się jeden etap gry miejskiej zorganizowanej przez Zespół Szkół Żeglugi Śródlądowej
- p. Anna Sergott adaptowała legendę O kucharczyku Wawrzonku na potrzeby przedstawienia, które zaprezentowali harcerze Hufca Nakło w czasie Jarmarku św. Wawrzyńca. Przygotowania do przedstawienia odbywały się w Muzeum
- Od 4 do 14 sierpnia odbyły się warsztaty plastyczne *Wakacyjne spotkanie ze sztuką*. Uczestniczyło w nich 10 dzieci. W przyszłym roku planujemy przeprowadzić warsztaty w dwóch grupach, dzięki czemu będzie mogło uczestniczyć w nich więcej dzieci
- 18 października, 29 listopada, 13 grudnia odbyły się warsztaty rękodzielnicze. W bezpłatnych zajęciach przeprowadzonych dla dwóch grup łącznie wzięło udział ok. 60 osób. Instruktor prowadzący zajęcia pracuje w ramach wolontariatu.
- w ramach podstawowej działalności 120 lekcji muzealnych, w których uczestniczyło ok. 2400 uczniów. W stałej ofercie było 13 tematów zajęć (oprócz nich dodatkowe tematy do aktualnych wystaw):
 1. *Przy polskim stole - czyli krótka historia jedzenia i gotowania.*
 2. *W czasach rycerzy i miast warownych*
 3. *Mitologia Słowian*
 4. *Cmentarze*
 5. *Uśmiech mantikory czyli słów kilka o stworach mitycznych, ich symbolice i obecności w sztuce*
 6. *Obyczaje i obrzędy weselne na wsi regionu krajeńskiego.*
 7. *Andrzejki- przyszłość woskiem lana.*
 8. *Bóg Się Rodzi - obrzędy związane z Wigilią i Bożym Narodzeniem.*
 9. *Wielkanoc na wsi – tradycja uświęcona*
 10. *Z otchłani wieków. O skarbach w muzeum i źródłach historycznych*
 11. *Nakło – miasto trzech kultur*
 12. *Powstanie Wielkopolskie na Krajnie*
 13. *Biało-czerwone urodziny – lekcje z okazji Święta Niepodległości przeznaczone są dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych i są one bezpłatne.*
Uczestniczyło w nich ok. 250 dzieci, jedno zajęcia przeprowadziliśmy w siedzibie Przedszkola nr 3.

III. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

- Uzgadnianie z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Bydgoszczy Gminnej Ewidencji Zabytków
- Poszukiwania historyczne w terenie w celu pozyskiwania nowych eksponatów

- Ewidencjonowanie pozyskiwanych eksponatów i opracowywanie kart inwentarzowych
- Wykonywanie dokumentacji fotograficznej
- Uzupełnianie wystawy stałej
- Przeprowadzenie aktualizacji planów ochrony zabytków dla Gminy Nakło nad Notecią
- Udostępnianie wydawnictw, opracowań naukowych i zbiorów muzealnych studentom, uczniom i mieszkańcom zainteresowanym historią Krajny

IV. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA

- Współpraca z mediami nakielskimi – przekazywanie informacji o wydarzeniach w Muzeum, nagrywanie audycji dla Radia N
- Dla harcerzy hufca Nakło przeprowadziliśmy cykl warsztatów kultury średniowiecznej. Zajęcia odbywały się w ramach projektu „Śladami kucharza Wawrzonka”, a ich zwieńczeniem było przedstawienie teatralne *O Kucharczyku Wawrzonku* zaprezentowane w czasie Jarmarku św. Wawrzyńca
- Wystawa *Symbole Narodowe* prezentowana była z dwóch powodów. 2 maja obchodzono Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej – święto, które ustanowiono w 2004 roku. Drugi powód to pierwsza publiczna prezentacja najnowszego eksponatu ze zbiorów kolekcjonera – Proporca Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- 16 maja 2015 odbyła się Noc Muzeów, obfitowała w liczne atrakcje dla starszych i młodszych uczestników. Były to: próba kostiumowa przedstawienia *O kucharczyku Wawrzonku*, lekcja muzealna pokaz dla dzieci *W czasach rycerzy i miast warownych*, *Jak w kuchni bywało*, warsztaty *Jak w dawnej kuchni bywało*, pokaz kulinarny Szymona Brukwickiego i wykład *Domowe sposoby konserwacji zabytków* Otwarto wystawę *Światło na krańcu świata* z fotografiami Krzysztofa Koniecznego ilustrującymi wyprawę Selma 2013 na Georgie Południową.
- 24 maja odbył się 8 Jarmark św. Wawrzyńca. Tradycyjnie przyciągnął rzesze wystawców i zwiedzających.
- Spotkanie z Maciejem Boińskim, który opowiedział o swojej wyprawie wzdłuż brzegów Warty
- Z okazji Dnia Wojska Polskiego 15 sierpnia 2015 roku zaprosiliśmy do zwiedzania Muzeum Ziemi Krajeńskiej. O godzinie 12:00 odbyło się spotkanie z przedstawicielami Związku Strzeleckiego Oddział Nakło nad Notecią. Pan Adam Dziewałtowski (Zastępca Komendanta ds. organizacyjnych i personalnych) i Juliusz Gasentzer (Zastępca Komendanta ds. szkolenia i wyposażenia) opowiedzieli o głównych założeniach i profilu działalności stowarzyszenia.
- Wykład prof. Tomasza Grzybowskiego *Etnogeneza Słowian w świetle badań genetycznych*. Uczestniczyło w nim ok. 100 uczniów nakielskich szkół ponadgimnazjalnych
- W nakładzie 300 egzemplarzy wydano książkę autorstwa Anny Sergott *Legendy Krajny Nakielskiej*
- Na temat wystawy *Portret Damy* Telewizja Polska Oddział w Bydgoszczy zrealizował materiał, który zaprezentowany był w programie *Po oklaskach* w

dniach 16,17 i 19 października, natomiast 30 i 31 października oraz 2 listopada w TVP Bydgoszcz znalazła się informacja o *Legendach Krajin Nakielskiej*

- 11 listopada odbył się 8 Nakielski Rowerowy Rajd Niepodległości – udział w nim wzięło 50 rowerzystów z gmin: Nakło, Mrocza, Sadki, Bydgoszcz. Uczestnicy otrzymali medale przygotowane specjalnie na tę imprezę. Organizatorami byli: Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią, Klub Turystyki Rowerowej przy Zespole Szkół Żeglugi Śródlądowej w Nakle nad Notecią, Straż Miejska w Nakle nad Notecią, Restauracja Taverna w Nakle nad Notecią

V. POZYSKANE EKSPONATY:

W 2015 roku pozyskano 412 muzealiów, w tym drogą zakupów 370. Do niezwykle wartościowych zaliczyć należy część kolekcji, którą zgromadził nieżyjący Stanisław Seipelt – Luźny, pracownik Urzędu Drogowego w Wyrzysku (są to m.in. archiwalia, plany z końca XIX w. elementów mostu drogowego na Noteci w Nakle). Kolejnym ważnym i cennym zakupem jest widokówka z początku XX w. przedstawiająca nakielską synagogę – do tej pory w obiegu antykwarycznym nakielska synagoga pojawiła się dwa razy (w Holandii i Izraelu, osiągając ceny 250 euro i 300 dolarów). W tym roku pojawiła się inna widokówka z synagogą, którą zakupiliśmy za kwotę 820 zł.

VI. ZWIEDZAJĄCY:

W 2015 r. Muzeum Ziemi Krajeńskiej odwiedziło ok. 4000 osób, w tym w zorganizowanych grupach ok. 2500, z czego 2300 to młodzież szkolna.

W Nocy Muzeów wzięło udział ok. 40 osób, z innych okazji ok. 500 osób.

VII. POZOSTAŁE INFORMACJE

4 marca pani Renata Erlich – Główny księgowy obchodziła jubileusz 30-lecia pracy zawodowej.

Pani Anna Sergott w dniu 30 marca 2015 r. decyzją Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego została kustoszem. 9 czerwca otrzymała wyróżnienie Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego za rok 2014 w kategorii Kultura.

Dzięki umowie z Zakładem Karnym w Potulicach, na mocy którego jeden osadzony wykonuje nieodpłatną pracę w Muzeum przeprowadzane są drobne remonty. Wykonano m.in. zabezpieczenie środkami ogniotrwałymi drewnianych elementów na salach wystaw na parterze I i II piętrze, wymalowano ściany na holu i sali wystaw na parterze. W trakcie jest remont w bibliotece, w której po zakupieniu specjalnych regałów wydzielone zostanie nowe pomieszczenie, w którym przechowywane będą eksponaty z działu Dokumenty, druki, korespondencje.

W dniu 30 sierpnia w Muzeum Ziemi Krajeńskiej odbyło się uroczyste przyrzeczenie kandydatów na członków Związku Strzeleckiego oddział Nakło. W uroczystościach wzięł udział Komendant Główny Związku ins. ZS Roman Borek.

Dzięki uprzejmości Urzędu Miasta i Gminy w Nakle nad Notecią w Muzeum można zakupić materiały promocyjne. Są to: czapki, pinsy, koszulki, plany miasta i długopisy.

W dniach 4-6 września Anna Sergott wraz z delegacją Gminy Nakło uczestniczyła w uroczystościach święta miasta w Elsterwerdzie.

Od września 2015 roku zmieniły się godziny pracy Muzeum, które jest czynne od poniedziałku do piątku oraz w niedziele.

Trwają prace nad przygotowaniem i wydaniem pamiątkowych magnesów na lodówki, opracowano grę planszową, której motywem przewodnim jest wędrowka po gminie Nakło, jednak ze względu na wysokie koszty wydania jej druk jest wstrzymany.

W bieżącym roku nie odnotowano wpłat na rzecz Muzeum z tytułu 1% podatku.

Dyrektor
Muzeum Ziemi Krajeńskiej
T. Pasieka
Tomasz Pasieka